

Spis treści

Wprowadzenie	9
ROZDZIAŁ 1	
Podstawowe przestępstwa przeciwko rynkowi kapitałowemu – świat	11
1.1. Przestępstwa giełdowe jako jedna z kategorii przestępstw „białych kołnierzyków”	11
1.2. Wykorzystywanie informacji poufnych	20
1.2.1. Podstawowe definicje	20
1.2.2. Teorie dotyczące przestępstwa wykorzystywania informacji poufnych	25
1.2.2.1. Interpretacja obowiązujących przepisów prawnych – przykład Stanów Zjednoczonych	25
1.2.2.2. Badania empiryczne – implikacje ekonomiczne	29
1.2.3. Dyskusja dotycząca celowości karalności zachowania polegającego na wykorzystaniu informacji poufnych	36
1.2.4. Narodowe regulacje prawne – rozwiązania stosowane do końca XX wieku	38
1.2.4.1. Stany Zjednoczone	38
1.2.4.2. Przestępstwo wykorzystania informacji poufnej – wybrane kraje europejskie (lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte)	48
1.2.4.3. Wybrane kraje pozaeuropejskie	59
1.2.5. Praktyka – przykłady przestępstw z przełomu XX i XXI wieku	67
1.2.6. Przecieki informacji poufnych z instytucji i banków centralnych – przykłady i wyniki badań	72
1.2.7. Terroryzm a rynki kapitałowe	77
1.2.8. Wykorzystywanie informacji poufnych a efektywność informacyjna rynków kapitałowych	78
1.2.9. Wnioski	83
1.3. Manipulacja rynkiem akcji	84
1.3.1. Definicja, cele i technika manipulacji	84
1.3.2. Dyskusja dotycząca karalności przestępstwa manipulacji rynkiem	87
1.3.3. Rozwiązania prawne stosowane w praktyce	90
1.3.4. Wnioski	104

ROZDZIAŁ 2

Przestępstwa giełdowe na rynku polskim	105
2.1. Polskie rozwiązania legislacyjne.....	106
2.2. Ewolucja rozwiązań prawnych w Polsce w latach 1991–2005	107
2.2.1. Informacja poufna.....	107
2.2.2. Manipulacja rynkiem	110
2.3. Implementacja dyrektyw unijnych.....	122
2.3.1. Nowelizacja ustawy z 1997 roku w zakresie przestępstw dotyczących rynku kapitałowego	122
2.3.2. Polskie ustawy z 2005 roku	122
2.4. Studium przypadku: „Manipulacja 100 sekund” i działania instytucji odpowiedzialnych za ochronę rynku	128
2.4.1. Struktura współczesnego rynku finansowego.....	129
2.4.2. Rynek futures indeksów kursów akcji	130
2.6. Wnioski	134

ROZDZIAŁ 3

System zabezpieczeń rynku kapitałowego i ocena jego skuteczności	135
3.1. Odpowiedź legislacyjna na zagrożenie rynku w latach 2000.....	135
3.1.1. Stany Zjednoczone i Japonia – efekty skandali finansowych i krachu giełdowego 2001.....	135
3.1.2. Unia Europejska – implementacja dyrektyw Unii Europejskiej.....	138
3.2. Praktyczne sposoby przeciwdziałania przestępczości na rynku giełdowym.....	140
3.2.1. Inwestycje na rynku kapitałowym w kontekście cyklu giełdowego	141
3.2.2. Samoobrona uczestników rynku i etyka inwestorów	144
3.2.3. Ochrona cywilnoprawna	146
3.2.4. Działania instytucjonalne – linie obrony	147
3.2.4.1. Emitenci papierów wartościowych.....	147
3.2.4.2. Instytucje związane z rynkiem kapitałowym	150
3.2.4.3. Instytucje giełdowe	160
3.2.4.4. Komisje papierów wartościowych i nadzór zintegrowany.....	163
3.2.4.5. Organy prokuratorsko-sądownicze.....	173
3.2.4.6. Opinia społeczna, środki masowego przekazu.....	176
3.2.4.7. Prawno-instytucjonalna ochrona inwestorów w różnych regionach świata	177
3.2.4.8. Audyt i praktyki księgowe	179
3.2.5. Działania kompleksowe	180
3.3. Sondaż dotyczący oceny efektywności mechanizmów ochrony polskiego rynku kapitałowego	181

Zakończenie	185
--------------------------	------------

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku).....	189
Załącznik 2. Kodeks Dobrych Praktyk 2005	205
Załącznik 3. Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich	212
Bibliografia	222
Spis tabel.....	234
Spis rysunków i ilustracji	236